

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ผู้รายงานมีวัตถุประสงค์เพื่อหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ให้มีประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี โดยใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 13 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง จำนวน 6 ชุด 2) แบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนเพื่อวัดความเป็นพลเมืองดี จำนวน 20 ข้อ 3) แบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าเฉลี่ย (μ) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) นำเสนอข้อมูลด้วยการบรรยายประกอบตาราง

สรุปผลการศึกษา

1. ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ผู้ศึกษาได้นำชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรม จำนวน 6 ชุด และการทำแบบทดสอบหลังเรียนเพื่อวัดความเป็นพลเมืองดี จำนวน 20 ข้อ หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง มาทำการวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพ ตามเกณฑ์ 80/80 โดยชุดกิจกรรม มีประสิทธิภาพ 82.77/ 82.31

2. การพัฒนาความเป็นพลเมืองดี โดยใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.68 อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ด้านความเอื้อเฟื้อ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.81อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ด้านความสามัคคี มีค่าเฉลี่ยรวม 2.78 อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ด้านความมีวินัย มีค่าเฉลี่ยรวม 2.81 อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ด้านความประหยัด มีค่าเฉลี่ยรวม 2.75 อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.68 อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 2.72 อยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี เป็นรายด้านพบว่า คุณธรรม จริยธรรม ที่มีต่อตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.76 อยู่ในระดับดี คุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อผู้อื่น มีค่าเฉลี่ย 2.72 อยู่ในระดับดี และคุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.71 อยู่ในระดับดี

อภิปรายผล

จากการศึกษาเรื่องการใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปางสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 โดยมีประสิทธิภาพ 82.77/ 82.31 ทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดทำชุดกิจกรรมเป็นไปอย่างมีระบบตามขั้นตอน โดยการศึกษาปัญหาความต้องการ วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาค้นพื้นฐานและมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ 2 (ป.4-ป.6) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิเคราะห์สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ประกอบไปด้วยสาระที่ 1 ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม และสาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรมและการดำรงชีวิตในสังคม เพื่อกำหนดขอบข่ายของเนื้อหาและผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง จุดประสงค์การเรียนรู้และรูปแบบของชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง สอดคล้องกับกรมวิชาการ (2545 ก: 2) ที่ได้ให้แนวทางการจัดกิจกรรมตามความถนัดความสนใจของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ปรับตนเองกับบริบทสภาพแวดล้อมให้เป็นพลเมือง ที่รับผิดชอบมีความสามารถทางสังคม มีความรู้ ทักษะ คุณธรรมและค่านิยมที่เหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิตรา ปัทมธนิษฐ์ (2538) ได้ศึกษาผลการใช้ชุดการสอนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม เรื่องความรับผิดชอบและการมีวินัย วิชาจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและพัฒนาชุดการสอนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม เรื่องความรับผิดชอบและการมีวินัย วิชาจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 2) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสอนวิชาจริยศึกษา เรื่องความรับผิดชอบและการมีวินัย ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85 / 85 เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ชุดการสอนที่สร้างขึ้น 6 ชุด ตามกระบวนการสร้างและพัฒนาชุดการสอนแผนจุฬา ใช้เนื้อหาตามหลักสูตร ของวิชาจริยศึกษา เรื่องความรับผิดชอบและการมีวินัยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) แบบทดสอบการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม เรื่องความรับผิดชอบและการมีวินัยตามทฤษฎีของ ไกลเบอร์ค กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเตรียมปริญญานุสรณ์ อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2538 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ผลการศึกษาวิจัยปรากฏว่าชุดการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้นทั้ง 6 ชุด

มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 85/85 ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนมีความพอใจที่ได้เรียน โดยการสอนด้วยชุดการสอนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม เรื่องความรับผิดชอบและการมีวินัย วิชาจริยศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นอกจากนี้ ผลการประเมิน เก่งกล้า (2550) ได้การพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา เรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม โรงเรียนบางชัน (ปल्लीวิทยานุสรณ์) เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างชุดกิจกรรม เรื่องการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน-หลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรม กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบางชัน (ปल्लीวิทยานุสรณ์) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ ชุดกิจกรรมพัฒนาการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคม ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่องการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีทั้งหมด 4 ชุดกิจกรรม และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก ดำเนินการทดลองให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเรียนเรื่อง การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม จากชุดกิจกรรมจำนวน 4 ชุด นำคะแนนที่ได้จากแบบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนมาหาค่าเฉลี่ยของคะแนนและวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร t-test dependent samples ผลการศึกษาพบว่า ชุดกิจกรรมเรื่อง การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม มีค่าประสิทธิภาพรวมเท่ากับ 83.63/82.13 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนเรื่อง การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่ดีงาม จากชุดกิจกรรม ทั้ง 4 ชุด สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1

2. การพัฒนาความเป็นพลเมืองดี โดยใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ด้านความซื่อสัตย์ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.68 อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮาว จังหวัดลำปาง ด้านความเอื้อเฟื้อ มีค่าเฉลี่ยรวม 2.81อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ด้านความสามัคคี มีค่าเฉลี่ยรวม
2.78 อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ด้านความมีวินัย มีค่าเฉลี่ยรวม
2.81 อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ด้านความประหยัด มีค่าเฉลี่ยรวม
2.75 อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ด้านความรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ยรวม
2.68 อยู่ในระดับดี

พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดีของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สาว จังหวัดลำปาง ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ย 2.72 อยู่ใน
ระดับดี เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยการพัฒนาความเป็นพลเมืองดี เป็นรายด้านพบว่า คุณธรรม จริยธรรม
ที่มีต่อตนเอง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยมีค่าเฉลี่ย 2.76 อยู่ในระดับดี คุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อผู้อื่น
มีค่าเฉลี่ย 2.72 อยู่ในระดับดี และคุณธรรม จริยธรรมที่มีต่อสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด โดยมีค่าเฉลี่ย
2.71 อยู่ในระดับดี

ทั้งนี้เนื่องมาจากกระบวนการเรียนที่เน้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายและ
นำเสนอเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ ที่น่าสนใจโดยให้นักเรียนวิเคราะห์จากปัญหา สอดคล้องกับ
พัฒนาการของผู้เรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนทุกคนได้มีโอกาสแสดงเหตุผลของตนเอง ฟังเหตุผลจาก
สมาชิกในกลุ่มเมื่อพบข้อขัดแย้งจึงช่วยกันใช้หลักการหรือเหตุผลที่เหมาะสม ตัดสินปัญหาเป็น
ข้อสรุปของกลุ่มนำไปเผยแพร่แลกเปลี่ยนเหตุผลกับกลุ่มอื่น แล้วสรุปเป็นหลักปฏิบัติสำหรับ
ตนเองสอดคล้องกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพ
จริงและส่งเสริมการสร้างองค์ความรู้ของผู้เรียนของ เอกรินทร์ สีมหาศาล (2546: 371) โดยพิจารณา
ถึงความเหมาะสม ดังนี้คือ 1) มาตรฐานการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามที่กำหนดไว้
ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ 2) ระดับความสามารถของผู้เรียน 3) เนื้อหาสาระของหน่วยการเรียนรู้
โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระที่สอดคล้องกับหัวข้อความรู้ เหตุการณ์ สถานการณ์ และตัวอย่างปัญหา
หรือกรณีศึกษาที่เกิดขึ้นในขณะนั้น 4) ทักษะปฏิบัติและวิธีการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ
การเรียนรู้ของหน่วยและบทเรียนนั้น ๆ และเหมาะสมกับรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ที่ออกแบบไว้ สามารถนำผู้เรียนไปสู่กระบวนการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ 5) คำนี้ถึงความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน ทั้งรายบุคคลและกลุ่มผู้เรียน ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 จะต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ พัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพสามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ความรู้ทักษะ และเจตคติ ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ตามเป้าหมายการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลิกานต์ อาลิแอ (2550) ที่ได้วิจัยเรื่องผลการใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมแนะแนว) สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนบ้านสระบัว จังหวัดนครราชสีมา ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนจากการสังเกตของครู และนักเรียนประเมินตนเอง พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม กลุ่มสาระการเรียนรู้กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (กิจกรรมแนะแนว) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยรวมและรายด้านทุกด้านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนหลังการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม สูงกว่าก่อนเรียน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ อัมพร ชนะทอง (2546) ได้พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวโดยใช้กิจกรรมกลุ่ม เพื่อพัฒนาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความมีน้ำใจ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดพลับพลา จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีความก้าวหน้าในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความมีน้ำใจสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด จัดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ให้ผู้เรียนได้พัฒนากระบวนการคิดวิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจด้วยวิธีการศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เชื่อมโยงกับชีวิตจริงทั้งใน และนอกห้องเรียนมีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ สามารถประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ช่วยพัฒนาผู้เรียนในทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ความรู้ทักษะและเจตคติ ซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ตามเป้าหมายการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ครูผู้สอนที่จัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้ชุดกิจกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ควรเพิ่มเวลาในการทำโครงการแบบบันทึกความดี แบบบันทึกเหตุผลของคุณธรรมในแต่ละเรื่อง
2. การสร้างแบบประเมินพฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี ควรทำอย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นคนดีของสังคม

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนาความเป็นพลเมืองดี คุณธรรม จริยธรรม ด้านอื่น ๆ เช่น ความกตัญญู กตเวที ความเสียสละ และความขยัน เป็นต้น
2. ควรศึกษาการจัดกระบวนการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม เพื่อพัฒนาความเป็นพลเมืองดี โดยอาจใช้รูปแบบของบทเรียนสำเร็จรูป บทบาทสมมุติ หรือสถานการณ์จำลอง เป็นต้น